52e jaar. — Nr 48. Zaterdag, 22 April 1905.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee - - 5 -
Een - - 4 -

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad, 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 22 APRIL 1905.

VAN ALLES WAT.

De Fransche Socialisten hebben onlangs Congres gehouden te Rouen.

Er is daar geweldig geredetwist tusschen de groepen der naar omhoog werkende, revolutionnaire socialisten, en die der bezadigde, lees plaatskensbekleedende democratie.

De eersten hebben de bovenhand gehad, en er is te Rouen een dagorde gestemd, waar, onder meer, het volgende voorkomt :

« Door zijn doel, door zijn ideaal, door « de middelen, die zij aanwendt, is de « socialistische partij, hoewel zij de « verwezenlijking nastreeft van sommige « onmiddelijke hervormingen door de « werkende klas geëischt, **geene hervormingspartij, maar de klassen- en omwentelingspartij.**

« De gekozenen der partij vormen in « het parlement ééne enkele groep, « staande tegenover al de politieke burgerpartijen. De socialistische groep van « het parlement moet aan de Regeering « alle middelen weigeren, die de over- « heersching verzekeren der burgerij, en « haar behoud aan de Regeering. »

Wat denken onze liberalen, die met behulp der socialisten het bewind hopen te bemachtigen en te behouden, van dit besluit ? Of rekenen zij er misschien op, dat in ons land de socialisten andere denkbeelden koesteren en eene andere taktiek aankleven, dan hunne Fransche partijgenooten ?

In dit geval staat hun eene bittere ontgoocheling te wachten. De socialisten kennen hunne macht en hunnen invloed : zij zullen die door de liberalen duur doen betalen.

*
* *

Nog dezer dagen schreef burger Troclet in het luiker orgaan der roode partij : *La Wallonnie* :

« De liberalen verklaren, dat buiten de « clericalen een ministerie, uitsluitend « uit liberalen samengesteld, het eenig « mogelijk Bestuur is.

« Wij moeten goed doen uitschijnen, « niet alleen de daden der liberalen, maar « ook dat het wezen zelf van de liberale « burgerij altijd tegenstrijdig zal zijn « aan de ernstige hervormingen ten « voordeele van 't arbeidende volk.

« Zonder onze medewerking zou een « uitsluitend liberale Regeering geene « 24 uren leven. »

Er blijft dus voor een liberaal ministerie te kiezen tusschen deze twee besluiten : — Ofwel draven naar eisch en wensch der socialisten, ofwel... vallen.

Zoo'n vernederenden toestand aannemen, daar kennen wij het liberalism toe bekwaam ; de meerderheid van het Belgisch volk echter achten wij te klaarziende, dan dat zij zou medewerken om zoo'n toestand in 't leven te roepen.

*
* *

Zekere liberale organen krijgen van tijd tot tot eene vlaag van rechtzinnigheid waarin zij zonder omwegen bekennen dat hun waarlijk doel is den R. C. Godsdienst tot volkomen uitroeiing te bevechten. Nu dit was dezer laatste dagen weêr eens 't geval met de Gentsche *Flandre Libérale* die in volle letters 't volgende schreef :

« Den dag der afrekening — en die zal « komen — zal het **papenras** (la prêtraille) « en met hem de Godsdienst, er vreeselijk « gehavend van tusschen komen. Het « zal dat gewild hebben. Men stapelt « niet straffeloos zooveel wraakzucht « opeen.

« De oude De Geyter, die onlangs door « Antwerpen zoo plechtig ter aarde werd « besteld, heeft in zijn **Geuzenlied** op « prachtige wijze, het vurig gebed weêr- « gegeven dat, als een luid geroep uit « meer en meer borsten opwelt : **Van 't « ongediert der Papen, verlost ons Vaderland !** »

Ziedaar een staaltje van helsch-liberale maconieke razernij.

*
* *

Sommige wijsneuzen hebben in dagbladen en vlugschriften een hoop afgezagde spreukjes tegen godsdienst en Kerk bijeen geraapt, waar al hun wijsheid insteekt. Langdradige redevoeringen om hun het tegenovergestelde van die gezegden te bewijzen is meestal boter aan de galg ; stopt die slimmerikken den mond met een kort gepast antwoord, 't is veel doeltreffender.

De godsdienst heeft zijnen tijd gehad. — Men roept dat nu al 1905 jaren, en de godsdienst wint immer veld.

Ik geloof enkel wat ik versta. — Dan gelooft gij niet aan electriciteit ; ik daag u uit mij te zeggen wat het is.

Er zijn slechte priesters. — Zeker, tusschen alle koren is kaf.

Dat de pastoor al prate, ik ben vrij. — Heel vrij zelfs, en daarom moet gij eens rekening geven van u doen en laten.

Ik wil van geen godsdienst hooren. — Een bewijs dat hij u in den weg staat.

't Is uit met Christus' Kerk. — Waarom ze dan zoo hevig aanvallen?

Bah ! er is geen het, niemand kwam er van terug. — Gaat er dan niet heen, gij zult er blijven.

Bidden en aalmoezen geven is goed en wel, na alles moet ik toch mijnen kost verdienen. — Ja zeker, maar na alles moet gij ook sterven ; zijt gij gereed ?

Men moet doen gelijk aanderen. — Als de anderen goed handelen ja !

Biechten is goed voor kinderen en kwezels. — En ook voor vrijdenkers die op sterven liggen.

Wat dunk u ? wijsneuzen op hun plaats zetten is zoo moeilijk niet.

PASCHEN.

Morgen vieren wij het blijde Paaschfeest.

De christen die in den geest van boetvaardigheid de vasten heeft doorgebracht, die, niet zijne kleeren, maar zijn hart verscheurd heeft, overdenkende dat hij ook schuldig is geweest aan den dood van den Zoon Gods, voelt eene onuitsprekelijke vreugde op den grooten Paaschdag.

Nooit klinken zoeter in zijne ooren de blijde tonen der terugkeerende klokken en de vroolijke accoorden welke onder de gewelven der kerk het overwinnende Alleluia doen weergalmen.

Van het kruis van Golgotha wendt zich ons oog tot het graf, dat voor de eeuwen een onsterfelijken roem verworven heeft.

Gelijk de zon door de wolken, zoo is de Zoon Gods door het graf verrezen, zonder er den steen van af te wendelen.

« Zeg ons, Maria, zoo zingt de Kerk, wat hebt gij op uwen weg gezien ?

Ik heb het graf gezien van den levenden Christus en de glorie van den verrezene.

Ik heb de Engelen gezien die van den verrezene getuigden ; ik zag het lijkkleek waarin hij gewonden was. Christus, mijne hoop, is verrezen.

Wij weten, zoo besluit de Kerk, dat Christus werkelijk verrezen is. Gij, o overwinnaar ! o Koning ! ontferm u onzer. »

Op dat geschiedkundig feest, door de profeten, door Christus in zijn tijdelijk leven meermalen voorspeld, door talrijke ooggetuigen verhaald, berust ons geloof.

« Het is in den naam van Jesus van Nazareth, dien gij gekruist hebt, zegt Petrus tot het Sanhedrin, en dien God van de dooden verrezen heeft, dat de kreupele der tempelpoort genezen en dat talrijke mirakelen geschied zijn. »

Het is voor de waarheid dier gebeurtenis dat de Apostelen niet alleen geeseling en kerkerstraf gewillig aanvaard, maar hun bloed en hun leven gegeven hebben.

Het is door dien naam dat het aanschijn der aarde veranderd en het heidendom door de christelijke beschaving vervangen is.

Het joodsche volk dat, onder den hiel van eenen vreemdeling, naar verandering en verbetering zijner toestanden smachtte, heeft dien steen verworpen. Sedert is die steen door God tot hoeksteen uitverkozen, buiten dewelke niets sterk kan gebouwd worden.

Onze eeuw ook zucht naar verandering, naar verbetering.

Er zijn er die in de plannen der verandering van de maatschappelijke toestanden den hoeksteen verachten.

Wee ons wanneer deze voor eenigen tijd zullen zegevieren !

Jerusalem is verwoest geworden, zijn heiligdom verbrand, het volk gedeeltelijk vernietigd en in de wereld verstrooid omdat de stad het bezoek van Gods barmhartigheid miskend, den aangeboden vrede geweigerd en tegen den Zoon Gods hare moordende hand heeft uitgestoken.

Blijft de samenleving in hare wetten, in hare instellingen, in haar schoolwezen zich van God verwijderen, wordt de hoeksteen niet op de ereplaats hersteld, welke hem toekomt, wee ons en wee het volk !

Het graan moet sterven om zich te vermenigvuldigen en vruchten te dragen.

Soms woelen er angsten en stormen in mijn binnenste, omdat de vraag bij mij oprijst of de tijd niet nadert waarop het uitgelezen graan zal sterven om nieuwe vruchten van christelijke beschaving en hervorming voort te brengen.

Misschien nadert de storm, zei onlangs een Pater, die het volk goed kent, wij moeten doen gelijk de landbouwers wanneer zij voorzien, dat een harde winter volgt ; zij planten diep om in die diepte, te midden der stormen, het leven te bewaren.

Alleen de kristelijke instellingen, welke aan de ware belangen van het volk beantwoorden, kunnen na de stormen herleven.

O mocht de samenleving, wat haar vreugde kan geven, erkennen ! Dat vredeword is slechts te zoeken bij hem, die de plaatsvervanger is van den Vorst des vredes. Op hem zij ons oog gericht, voor zijn woord ons oor geopend en ons hart gewillig, opdat de wil verricht wat het geloovig g moed begrepen heeft.

Christus overwint, Christus heerscht, Christus gebiedt ! Zoo zij het voor ons, zoo zij het voor de samenleving !

Vaderlandsche Feesten ter gelegenheid van België's 75 jarige onafhankelijkheid.

Deze week vergaderde op het Gouvernementshotel te Hasselt de onder-commissie gelast met het voorlopig regelen der feesten die op 2den, 3den, September van dit jaar in de hoofdplaats der provincie zullen worden ingericht.

Deze feesten, welke zullen bijgewoond worden door Z. M. den Koning, zullen een echt Vaderlandsch karakter dragen, en er worden pogingen gedaan opdat ze zoo volmaakt mogelijk weerspiegelingen zouden wezen van het eigenaardig leven onzer provincie.

Landbouw, Handel, Nijverheid, Kunsten, Wetenschappen, Onderwijs, Sociale-inrichtingen, Vakbelangen, in een woord gansch het leven van Limburg, in zijn verleden, in zijn heden en in zijne toekomst, moet in de feesten van September aanschaauwd worden weerspiegeld. Zoo zullen onze Vorst en ons volk den indruk meedragen dat de Limburgers zich sedert 1830 op alle gebied op eene bewonderenswaardige wijze ontwikkeld hebben.

Aanstaanden Zaterdag zal eene nieuwe vergadering gehouden worden om het programma der feestelijkheden nader te bepalen, zoodat de propaganda ernstig zal kunnen aangevat worden in de eerste dagen van Mei.

NAAR DE STAD.

Is het geene soort van geestverbijstering die onze boerenzonen aanzet dorp en haard te vluchten, hunne velden, wouden en weiden te verlaten, ploeg en zeis te versmaden en naar de stad te trekken, niet om er op avontuur te leven, dat zou eene zekere geestontwikkeling en karaktersterkte deze veronderstellen, maar om er een postje te vinden waarvan men leven kan zonder te werken?

En die droomen zijn zoodra verzwonden. Hoe talrijk ook het leger beambten is die de openbare bureelen opvullen, toch kan onmogelijk aan alle aanvragen voldaan worden. Het spaarpotje dat bij het vertrek werd meegenomen is alras leeggepeuzeld ; dan komen de ontberingen, de honger en de ellende, die kwaadvuurstokers, dan ja dan beklaagt men het zich dorp en ouders verlaten te hebben. Sommigen, maar ze zijn klein in getal en 't zijn nochtans de eenige die bewijs van gezond verstand geven, sommigen den slechten gang der zaken ziende keeren terug... Vader bromt misschien wel, maar moeder opent hart en armen en de stadsche flinker van gisteren zal morgen achter ploeg of eg loopen.

Meest van tijd echter gaat het geheel anders toe. Misplaatste schaamte houdt ze tegen, ze zijn bang dat de vrienden zouden lachen. En dan... Dan wordt er langs de straten geloopen ; op een morgend voor den eenen wat vroeger, voor den anderen wat later komt de volledige ontbering en de honger... Daar is het dat het kwaad hen wacht... een straatlooper lokt hen meê... er wordt gezwendeld... gestolen... gemoord... alles is verloren.

Hadde die boerenjongen thuis gebleven, dan had hij gewis eene eerlijke plaats in de samenleving gevonden. Wie kent zulke personen niet?

Ongelukkig verloren schapen ! Van u is het dat de dichter zegt :

Zij komen in de stad den stedeling verdringen
Op 't nauwe werkterrein dat hij beschikbaar heeft.
God schiep tot ieder taak u als de stedelingen
Boer waart gij en 't geluk verleidt u als gij 't bleeft !
Aan welken last, zeg op, helt gij u nu ontrokken ?
Kwaamt g'ooit in een paleis zeg mij dan met welk recht !
Was 't niet omdat gij de livrei had aangetrokken ?
Vrij waart gij gisteren, ja maar heden z 't gij knecht...

Ja, inderdaad, hier en daar is er wel eene die zich omhoog werkt maar dat is de uitzondering ; en is hij gelukt, ten welke prijze is het geweest en hoe zeldzaam rijpt de vrucht van zulken noesten arbeid !

M. DESMAISIÈRES,

onze achtbare volksvertegenwoordiger, zal **Donderdag 4e Mei** aanstaande, dag der loor, in het lokaal der Land- en Tuinbouwmaatschappijen, Kollichuis *Allée Verte*, Kielenstraat te Tongeren, van 10 ure tot 1, de personen ontvangen die hem verlangen te spreken.

GEMEENTERAAD
VAN TONGEREN.

Zitting van zaterdag 15 April 1905.

Tegenwoordig : MM. Meyers, burgemeester, Delvigne en Modave, schepenen ; Deckers, Jacques, Schaetzen, Van Ormelingen, Voncken en Zeegers, leden.

Het proces-verbaal der vorige zitting wordt gelezen en goedgekeurd.

M. Voncken overhandigt aan M. den Burgemeester een verzoekschrift, strekkend om nieuwe treinen te bekomen tusschen Tongeren en Luik, tijdens de Tentoonstelling.

M. de Burgemeester zegt dat dit eene zaak is welke reeds, van over veertien dagen, toegestaan is geworden. Er zal een trein zijn vertrekkende uit Luik rond middernacht, aankomende te Tongeren rond 1 uur, en te Hasselt rond 2 ure 's morgends. Een bijzonder trein zal insgelijks zondags ingericht worden tusschen Tongeren en Luik, en omgekeerd, gedurende de tentoonstelling.

M. de Burgemeester zegt dat hij verwittigd is geworden dat er kinderen uit de gemeente meisjesschool aangetast waren door het schurft. Uit het onderzoek, waartoe er overgegaan is geworden, blijkt dat er geene gevallen van schurft geweest zijn. Twee kinderen zijn aangetast geweest van eene ziekte van den huidschedel, ziekte welke genaamd wordt *trychophasie*.

De geneesheeren die de scholen bezoeken, hebben nauwkeurig al de kinderen onderzocht. Zij hebben een kind gevonden, hetwelk aangetast was van eene aandoening van den huidschedel. Dit kind is verwijderd geworden. Men zou dit kind naar Luik moeten zenden, om nauwkeurig te laten vaststellen van welke aandoening het aangetast is.

Door eenen brief aan het College toegezonden, laat M. Moreau, policieagent, weten dat zijn gezondheidstoestand hem niet toelaat langer nog zijne bediening te vervullen. Hij vraagt om op pensioen gesteld te worden.

De bevoegde commissie zal bijeenkomen om zich met dit ontwerp bezig te houden.

M. de Burgemeester geeft lezing van eenen brief van den Heer Minister, waarin deze de belgische tooneelkunstenaars aanzet op hunne hoede te zijn jegens de verbintenissen in den vreemde aan te gaan.

De Onderlinge Pensioenmaatschappijen vragen aan den raad, de door hem gestemde toelage van 500 fr. te willen verdeelen tusschen de verschillende Maatschappijen, en volgens het getal leden van elke Maatschappij.

De raad gaat over tot de dagorde :

1e *Toestand der Gemeentekas. — Proces-verbaal. — Goedgekeurd.*

2e *Telefoon.*

Er is hier kwestie van het abonnement aan den telephoon door de stad te onderschrijven. Deze kan eene vermindering van 35 0/0 bekomen op het abonnement aan het plaatselijk teletoonnet, op voorwaarde dat het gemeentebestuur geen taks heft op de telefonische onderhandelingen welke, ingevolge dit abonnement, zouden gewisseld worden.

Dit onderwerp wordt naar eene volgende zitting verzonden.

3e *Openbare verlichting.*

M. Burgemeester zegt dat, na de besprekingen die plaats gehad hebben in Kamer en Senaat en waaruit blijkt dat binnen kort de electriciteit aan zeer lagen prijs ter beschikking der belanghebbenden zal gesteld worden, hij voorstelt dit ontwerp tot eene volgende zitting te verzenden.

M. Schaetzen. — De kwestie van de verlichting der stad bij middel der gaz, staat aan de dagorde sedert vijf-en-dertig à veertig jaar. De Maatschappij die destijds de gasverlichting te Tongeren wilde inrichten, heeft ze te Sittard ingericht. Op dat tijdstip was de electriciteit eerst aan 't opkomen. Wij hebben, over eenige jaren, vier aanbiedingen gehad om de stad op electrische wijze te verlichten. De electriciteit die vroeger 5 centiemen per uur koste, kost heden slechts 3 centiemen.

M. de Burgemeester. — Er is in de Senaat gezegd geworden dat de «Algemeine Electrische Gesellschaft» de electriciteit voor 5 centiemen per uur aan iedereen verschaft.

M. de Burgemeester is van oordeel deze bespreking niet voort te zetten, die heden tot geenen uitslag zou leiden.

M. Schaetzen zou eene gazfabriek willen zien oprichten en vervolgens de exploitatie in aanbesteding geven voor een termijn van tien jaren.

M. Voncken. — Wij hebben in principe de verlichting der stad door het gaz gestemd. Het bestek en de plannen zijn opgemaakt. Uit dien hoofde zal men 4 à 5000 fr. moeten betalen. Men moet de inrichting eener gazfabriek en de uitbating door de stad stemmen.

M. de Burgemeester gelooft dat M. Voncken de plannen niet gezien heeft. M. Voncken stelt de uitbating voor door de stad. Maar niemand weet wat dat zal kosten en waar het ons zal maar toe geleiden. De kwestie is onder geen enkel opzicht onderzocht. Indien er binnen kort, zooals er beweerd wordt, een *trust* zal bestaan, die de electriciteit aan zeer goedkoopen prijs zal leveren, dan is het oogenblik slecht gekozen om heden de stad met de gazverlichting te begiftigen.

M. Schaetzen. — Om de electriciteit goedkoop te bekomen, zou men eene kosteloose bron van kracht moeten hebben, zooals het geval zich voordoet in Zwitserland.

M. de Burgemeester. — Deskundigen beweeren dat hedendaags de kennissen op electrisch gebied zoo uitgebreid zijn, dat men, 't is gelijk van waar, de noodige kracht kan zenden.

M. Van Ormelingen. — Te Selessin zal insgelijks binnen kort eene fabriek van electrische trekkingskracht worden opgericht.

De kwestie van de verlichting der stad word tot eene volgende zitting verzonden.

4e *Waterleiding. — Verslag van den Opzichter. — Adeies van M. Peters.*

M. Modave maakt verslag.

De raad gelast M. Jans den toestand van sommige fonteintjes der waterleiding te onderzoeken.

5e *Vraag om het water der geleiding te mogen gebruiken voor het bouwen..*

De raad beslist aan de aannemers, mits betaling, toe te laten het water der geleiding voor 't bouwen te gebruiken. Een tarief zal binnen kort aan den raad voorgelegd worden.

6e *Waterstraat. — Verzoekschrift.*

De *Fonderie* vraagt de plaveiing dezer straat. Daar het hier eenen weg van uitbating geldt, stelt het College voor hem, op het einde van het jaar met kiezelsteenen te laten bedekken, als landbouwweg. — Goedgekeurd.

7e *Vraag om vermeerdering van jaarwedde van twee kulp-onderwijzeressen.*

Tot eene volgende zitting verzonden.

8e *Vraag om aanneming der private school van Mme Dochez.*

M. de Burgemeester geeft lezing van het verzoekschrift van Mme Dochez. De onderteekenaarster beweert dat hare school de voorwaarde vervult der wet om aangenomen te nomen.

Zij doet opmerken dat deze aanneming geene onkosten aan de stad zal opleggen. Deze onkosten zullen gedekt worden door de toelagen van den Staat en de Provincie, alsook door de tusschenkomst van het Weldadighedsbureel.

Zij vraagt de aanneming om meer vastheid aan hare school te verzekeren en om recht te hebben op pensioen.

M. de Burgemeester zegt, dat de vraag van Mme Dochez, in de bewoordingen waarin zij opgesteld is, onaanneembaar is. Om eene school te kunnen aannemen, moet men in de onkosten dezer school tusschenkomen. Artikel 14 der wet, legt uitdrukkelijk twee verplichtingen aan de gemeenten op : zij moeten de jaarwedden van het onderwijzend personeel alsook de schoolbehoeften der leerlingen betalen.

M. Schaetzen. — De stad zal in het vervolg de subsidiën ontvangen, die nu rechtstreeksch aan Mme Dochez worden toegekend.

Na andere opmerkingen vanwege MM. Schaetzen en Van Ormelingen, stelt M. de Burgemeester voor aan Mme Dochez te vragen wijzigingen toe te brengen aan haar verzoekschrift, waaraan hij niet vijandig is. Om aangenomen te worden moet het verzoekschrift in wettelijken vorm opgesteld zijn.

9e *Aannemingscontrakt van de lagere school der Broeders Maristen.*

M. de Burgemeester legt uit dat het Schoolcomiteit, om meerdere klaarheid eene wijziging voorstelt in de uitdrukking van een artikel van het kontrakt. Hij stelt voor de nieuwe uitdrukking aan te nemen. Er is enkel kwestie van eene wijziging van opstel. — Aangenomen.

10e *Trottoirs der Maestrichterstraat. — Reparatiën.*

M. Modave maakt verslag over deze kwestie. De te maken reparatiën zouden eene uitgave teweeg brengen van fr. 4500.

Na eenige opmerkingen gemaakt door M. den

OOM HANS.

16de vervolg.

XIII.

Erik's mededeelingen.

Om de groote ontsteltenis te begrijpen, welke Erik's mededeelingen bij de oude mevrouw van Burghofen en haar zoon veroorzaakten, moeten wij met ons verhaal eenige maanden teruggaan en wel met Erik Günther naar de overzijde van den oceaan.

Het ging den jongen, vooruitstrevenden Duitscher in Amerika niet slecht. Een tijd lang bleef hij in de wereldstad New-York en vertrok vervolgens met andere landverhuizers naar het Westen. In de bekoorlijke vallei der Susquehanna, waar de nijverheid onmetelijke schatten ijzer en steenkolen uit den bodem haalt en bovendien uitgestrekte vlakten den boer tot bebouwing uitnoodigen, vond hij voldoende werk. Als beginnend planter wordt hij deelgenoot in een der talrijke nederzettingen, die in het rijke dal op sommige plaatsen zeer winstgevende takken van nijverheid hebben gegrondvest. De beschaving ontwikkelt daar hare beste schatten en Erik Günther trachtte door frissche werkkracht en speculatieven zin daarvan zijn aandeel te verdienen. Zijn arbeid was niet vergeefsch en toch bleef Europa hem nog steeds al te zeer in de gedachten. Voor een echt wereldreiziger dacht hij te veel aan het verleden en toen dan ook in den verloopen herfst oom Hans brief kwam, waarin deze hem het rentmeesterschap van Hohenhausen aanbood, was hij al spoedig besloten om naar het vaderland terug te keeren. Daar was eene magneet, die zijn invloed op hem uitoefende en het hem aangenamer deed schijnen in het vaderland zijn bestaan te zoeken, dan de beste jaren zijns levens met het worstelen om een toch altijd onzeker goed gevolg eenzaam in een vreemd land door te brengen.

Hij wilde dit echter niet verlaten, zonder er iets meer van gezien te hebben.

Naar New-York teruggekeerd, ondernam hij nog een tocht over de Hudson naar New-Yersey, waar hij te Newark eene opdracht had te vervullen, waarom mevr. von Burgholen hem bij zijn vertrek uit Europa verzocht had.

Op het eind van het jaar 1859 was haar zoon Lotharius wegens eene ongelukkige duelgeschiedenis naar Amerika geweken. In den oorlog, die in het jaar 1861 in de Vereenigde-Staten losbarstte, had hij meegevochten, was gewond geworden en in een boerengezin zorgvuldig verpleegd, langzaam weer genezen.

In dezen tijd leerde hij de dochter des huizes liefhebben en huwde haar. Ongeveer twee jaren later riep hem de hevige ziekte zijns vaders naar het vaderland. Zijne zeer zwakke vrouw stond er, ondanks hare kwijnende gezondheid, op, hem te vergezellen ; de moeder van deze was troosteloos bij het vernemen van dit besluit en stemde hierin eerst toe, toen Lotharius haar beloofde, zijne kinderen, een teeder paar tweelingen van tien maanden, bij haar achter te laten, tot hij het volgende jaar met zijne vrouw zou komen, om de kleinen af te halen.

Nu eerst was Mr Olivier gerustgesteld, wier man in het tweede jaar van den oorlog, spoedig na het huwelijk van zijn eenig kind, was overleden, waarna de weduwe hare hoeve verkocht en naar hare zuster te Newark vertrok. Het jonge paar had haar derwaarts gebracht en liet de tweelingen bij haar, volgens beloofde, achter. De vreuw beschouwde dit als eene soort van waarborg voor den terugkeer harer dochter. De arme Edith keerde echter nooit terug.

De zeereis, in plaats van haar goed te doen, verergerde haren toestand, en in hooge mate lijdende, kwam zij in Duitschland aan. Ter wille van haar, haastte Lotharius von Burgholen zich, Hohenhausen te koopen. Doch het gezonde, rustige buitenleven hielp Edith niet meer. Daarbij kreeg ze het heimwee, en als eene bloem, die in vreemde aarde verplant wordt, kwijnde ze weg. Van eene terugreis kon geene sprake meer zijn, de eenige hoop om te genezen, was naar eene beroemde badplaats te gaan.

Lotharius bracht de geliefde derwaarts en daar stierf ze — haar jong leve werd uitgeblust als eene lamp. Helder had deze geschenen op het levenspad van haren echtgenoot ; nu was alles om hem heen duister.

Troosteloos schreef de jonge weduwenaar aan Edith's moeder, doch het antwoord dat hij van deze terug ontving, klonk als een kreet van wanhoop : klachten en verwijten klonken hem uit den brief der schoonmoeder, die besloten werd met de jobstijding van eene gevaarlijke ziekte zijner twee kinderen. Weinige dagen later kwam het doodsbericht der twee kleinen ; eerst was het knaapje gestorven en spoedig erna het meisje.

Lotharius werd in dien brief zoodanig met verwijten en beleedigingen overladen, dat het scheen alsof hare geestvermogens gekrenkt waren.

Volgens haar was hij, met zijne reis naar Europa, van alles de schuld en ze schreef hem ronduit, dat ze van de plaats waar hare dochter vermoord was geworden, niets meer hooren wilde. Door den dood der kinderen beschouwde zij elken band tusschen hem en haar als verscheurd.

Lotharius von Burgholen antwoordde haar kalm en geruststellend, maar Mr Olivier antwoordde hem niet. Hare handelwijze was het gevolg van de woeste smart over den dood zijner dierbare Edith ; weleer gevoelde hij innig medelijden met de arme moeder.

Het verlies zijner kinderen trof hem diep ; hoe zwak ook de kleine schepseltjes geweest waren, toch had hij gehoopt ze groot te zien, ofschoon, nu zijne Edith was heengegaan, hem de gedachte troostte dat toch de beste plaats voor de moederlooze kleinen bij den Hemelschen Vader was, bij hare moeder. De geheele wereld walgde hem ; hij was op weg om op het eenzame slot Hohenhausen menschenschuw te worden. Daar brak het jaar 1866 aan en met hem den oorlog. Dit schudde hem wakker ; hij werd opgeroepen als officier bij de reserve en vond bij Königgrätz den heldendood.

Hohenhausen kwam bij uiterste wilsbeschikking aan oom Hans, onder voorwaarde dat zijne moeder het recht zou hebben levenslang het slot te bewonen. In den beginne bewoonde deze het dan alleen.

Hans, haar lieveling, keerde overwinnend uit den veldtocht terug, waarin hij vriend en broeder had verloren. Toch bleef hij in dienst, tot eenige jaren later de ziekelijke toestand zijner jonge vrouw hem deed besluiten, zijn ontslag te nemen.

Zooals wij weten stierf deze spoedig, en zijn kind eveneens. Nu trok Hans von Burghofen in 1870 nogmaals ten strijde. Als halve « invalide » nam hij later geregeld zijn verblijf op Hohenhausen en werd de trouwe oplettende meegezel zijner bejaarde moeder. Deze had den dood van haar zoon aan Mr Olivier meegedeeld, doch nimmer antwoord of betuiging van deelneming ontvangen.

Des ondanks dacht mevr. von Burghofen in den loop der jaren somwijlen aan de door hare smart verbitterde en wanhopige vrouw ; zij die zelf een zoon had verloren, wist hoe smartelijk het verlies van een kind voor een moederhart is.

Toen ze nu hoorde, dat Erik Günther voornemens was, naar Amerika te gaan, liet ze dezen door oom Hans verzoeken, te Newark eens inlichtingen te nemen, of Mr Olivier nog leefde, hoe het haar ging en haar vriendelijk te groeten van de moeder aan Lotharius.

De wensch der oude dame was zeer naief. Haar zoon, zoowel als Günther hadden er in stilte om gelachen. De laatste dacht er echter nog aan, toen het nieuwe bewijs van oom Hans goedheid hem deed besluiten naar Europa terug te keeren : Daarom had hij de reis naar Newark ondernomen, alvorens hij zich weder te New-York inscheepte.

Na lang zoeken vond hij straat en huis waar Mr Olivier gewoond had en misschien nog woonde. Tamelijk afgelegen lag het gebouw, somber, onbewoond zag het er uit. De meeste vensters waren geboten. Evenzeer de zware huisdeur. Günther lichtte den massieven klopper op — dreunend viel deze op de deur terug en riep een klinkende echo wakker in het doodstille gebouw. Langzaam hoorde men de voetstappen van een man naderen, knarsend draaide de deur op hare hengsels en vóór hem stond een oud, verschrompeld manneke, den vreemdeling verwonderd aanstarend.

Met toonloze stem vroeg hij wat Günther verlangde.

— Woont Mr Olivier hier nog ?

— Mr Olivier ? klonk het als een echo terug. Neen, alleen Miss Belinda. Maar hoe komt ge erbij naar Mr Olivier te vragen ? Waar komt ge vandaan ? riep de oude bediende, waart klaarblijkelijk vervulde de vreemde portier, deze betrekking.

Zijne gele gelaatstrekken werden bewegelijk in hooge mate en zijne oogen spraken evenzeer als zijne lippen. Hij zag Erik aan, als was deze een geheel onbekend, zeldzaam wezen.

Günther antwoordde lachend :

— Gij vraagt zooveel ineens, goede vriend, doch ik zal u antwoorden. Ik ben een Duitscher en zoek hier Mr Olivier, wier dochter met M. Lotharius von Burgholen naar Duitschland vertrokken en daar overleden is.

— O, komt ge van Europa en kendet gij M. von Burgholen ? Maar hoe kunt ge dan hier naar M. Olivier vragen ? O hemel, het is dan waar ! Ik heb het altijd gezegd, dat ze er nooit zou komen... ze is dood ! dood !

Was de man in zijne geestvermogens gekrenkt ? Hij zag er zoo vreemd uit en sprak hevig hoofdschuddend in zich-zelf. Günther kon alleen uit 's mans geprevel gewaar worden dat Mr Olivier dood was ; zijn nieuwsgierigheid was echter opgewekt. De zonderlinge oude bediende boezemde hem belang in, hoe zou zijne meesteres er wel uitzien. Hij noemde haar naam en vroeg of Mr Belinda te spreken was, misschien stelde zij er belang in tijding uit Europa te vernemen.

— Uit Europa ? riep de oude, terwijl hij zijn gelaat vertrok. Miss Belinda haat Europa. Ze zegt dat vandaar niets goeds komt ! Miss Belinda ontvangt nooit bezoek. Daar ge echter naar Mr Olivier gevraagd hebt, zal ze met u misschien eene uitzondering maken, in elk geval zal ik het vragen.

De bediende strompelde weg.

Günther stond alleen in den gang van het huis. Deze was zeer ruim, evenzoo de trap, doch ledig ; stil als uitgestorven scheen het geheele huis. Op den overloop tusschen de leuning door kwam Hans een zwart gelaat te voorschijn en zag Günther aan, waarna deze de negerin met katachtige vlugheid weer zag verdwijnen. Onmiddellijk daarna kwam de oude bediende terug.

— Kom mede sir, Miss Belinda wil u spreken ! Hij ging vóór Günther uit en bracht hem in een groot vertrek op de eerste verdieping. Alles hier aanwezig was plechtig en ernstig. Het ernstigste echter de gedaante, die opstond uit de diepte van een voorwereldlijken armstoel, naast welken op een laag bankje de negerin loerend zat. Als tot den sprong gereed, scheen ze voor niets oogen te hebben dan voor hare meesteres.

Deze bleef staan, een dorre kleine gestalte met perkamentachtig gelaat, waaruit een paar zwarte scherpziende oogen den bezoeker aanstaarden. Het was miss Belinda.

Günther maakte een diepe buiging en deelde haar in korte woorden de reden van zijn bezoek mede. De dame reikte hem hare hand, die Erik eerbiedig met de lippen aanraakte. Deze ridderlijke beleefdheid scheen in den smaak te vallen der oude schoone.

— Ik haat Europa en de menschen, die vandaar komen, maar gij bevalt mij. Neem plaats.

Na deze uiterst beleefde uitnoodiging, ging Günther zitten. De geschiedenis begon hem te vermaken, het kwam hem voor als het begin van een blijspel ; hij vermoedde niet, in de verste verte niet, welk een treurspel hij op het punt stond te vernemen. De oude dame wenkte hem genadig toe met de hand, en sprak :

— Uwe vraag naar mijne ongelukkige zuster roept mij die angstvolle en verschrikkelijke dagen voor den geest terug, waaraan ik niet dan met ontroering kan denken. Daarom vermijd ik dit zooveel in mijn vermogen is ; daar Lotharius von Burghofen u echter tot mij zendt, moet ik wel aanhooren, wat ge mij hebt mede te deelen.

— De moeder van Lotharius von Burghofen zendt mij tot u, verbeterde Günther ernstig, Lotharius is overleden.

— Dood ? riep de oude dame. Zijn ze dan allen dood ! En is mijne zuster Mr Olivier nooit in Europa gekomen ?

[Wordt voortgezet.]

Maladies de la gorge du nez et des oreilles. **Docteur Sonval**, médecin spécialiste, RUE DES CHAMPS 31 Liège, consultations de 8 à 10 h. et de 2 à 4 h. le dimanche de 8 h. à 10 h.